

PM 2005 RI (Dnr 006-992/2005)

Justerad inriktning/sammansättning av Europaforum

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Förslag från stadsledningskontoret om justerad inriktning/sammansättning av Europaforum godkänns.

Föredragande borgarrådet Annika Billström anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen år 2000 i uppdrag att leda det strategiska samordningsarbetet av EU-frågor i Stockholms stad genom skapandet av Europaforum Stockholm. EU-arbete i staden har bedrivits utifrån modellen att utpekade nämnder och förvaltningar har ansvaret för bevakning och informationshantering inom särskilda sakområden.

Medlemskapet i Eurocities är numera en prioriterad verksamhet inom stadens euro-paarbete, inte minst sedan staden från årsskiftet 2005 är invald i Eurocities styrelse. Som Europaforum är utformat idag är inte sammansättningen optimal utifrån Eurocities olika arbetsgrupper. I vissa fall saknas tjänstemannaexpertis samtidigt som vissa frågor som ryms inom Europaforum idag inte längre har en uppenbar avsättning inom Eurocities organisation.

Detta har inneburit att avdelningen för protokoll och internationella frågor inom stadsledningskontoret har fått stadsdirektörens uppdrag att återkomma med ett förslag till hur stadens övergripande EU-arbete kan organiseras. Sammansättningen av Europaforum måste ses över i samband med att arbetet koncentreras kring Eurocities. Att koncentrera arbetet i Europaforum kring Eurocities bedöms innebära en kvalitetsförhöjning.

Stadsledningskontoret föreslår i detta ärende en förändrad sammansättning av Europaforum.

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret anger som grund för förändringen att utvecklingen har inneburit att sammansättningen i Europaforum inte längre är anpassad till rådande strukturer, dvs. att den inte är optimal utifrån Eurocities olika arbetsgrupper. I vissa fall saknas tjänstemannaexpertis samtidigt som vissa frågor som ryms inom Europaforum idag inte längre har en uppenbar avsättning inom Eurocities organisation.

Mina synpunkter

Stadsledningskontoret har kommit till slutsatsen att organisationen vad avser Europaforums sammansättning inte längre är fullt ut ändamålsenlig. Jag har därför inget att erinra mot det förslag som stadsledningskontoret redovisar. Det är självfallet viktigt att från tid

till annan se över representationen i olika arbetsgrupper och samverkansorgan. Stadsledningskontoret anför att utvecklingen med ett ökat fokus mot arbetet inom ramen för Eurocities har tydliggjort behovet av annan representation i arbetsgrupperna och därför är det viktigt att se över nuvarande organisation och anpassa den efter rådande omständigheter. Det är i sammanhanget viktigt att bättre tillvarata främst de centrala nämndernas sak- och europakompetens i det fortsatta arbetet. Därutöver sker samarbetet med andra länder runt Östersjön i andra former. Flera länder är t.ex. inte medlemmar i Eurocities. Istället sker Östersjösamarbetet inom bl.a. Union of the Baltic Cities (UBC).

I sammanhanget är det viktigt att klargöra att arbetet inom Eurocities och Europaforum utgör delar av en mer övergripande ansats för stadens arbete med Europafrågorna. För stadens del är det viktigt att i olika sammanhang vara med tidigt i processen också för att säkerställa att direktiv och lagstiftning minimeras och att nödvändig sådan inte utformas på ett sätt som inte är i samklang med den svenska kommunala kompetensen. Jag anser att det är av yttersta vikt att Stockholms stad kan vara med och påverka regering och riksdag med våra erfarenheter kring dessa frågor.

En viktig del gällande arbetet i Europaforum berör samverkan med stadens övriga verksamheter. Jag anser att sammansättningen bör spegla de behov som kommunen har samt stadens möjlighet att påverka europapolitiken. Stadsledningskontoret anför att Europaforum utgör en struktur som är aktiv vid sidan av den övriga verksamheten. Jag anser att det långsiktiga målet måste vara en integrering av dessa frågor inom samtliga områden.

Det är väsentligt att staden även fortsättningsvis arbetar på bred front gentemot och inom EU och dess olika institutioner, vilket redan ankommer på förvaltningarna i de delar som berör dem. Staden har också ambitionen att systematiskt bygga upp en bredare kunskap om hur staden kan använda olika kanaler inom EU för att erhålla finansiering till verksamhet som ligger inom ramen för redan fattade beslut och som ligger i linje med egna initiativ och projekt.

En annan del i arbetet med Europafrågor är att utveckla plattformen i Eurocities för att därmed kunna påverka på bästa sätt. Inom staden bör kommunikationen och informationen mellan Europaforum och representationen i Eurocities och andra organisationer där staden är aktiv utvecklas. I detta arbete är det, vilket stadsledningskontoret också framhåller, viktigt att diskussionerna i arbetsgrupperna inom Eurocities kommuniceras till den politiska nivån. Detta för att stärka den demokratiska aspekten samt ge legitimitet åt framtida beslut.

Jag vill avslutningsvis understryka att beslut om Europaarbetets framtida organisation kommer att fattas på politisk nivå. Europaarbetet behöver en tydlig styrning utifrån de politiska mål som formulerats. Projektet "EU i vardagen" är ett projekt som kommer att genomföras av stadsledningskontoret för att göra EU till en vardagsfråga för stadens verksamheter. I samband med utvärderingen av projektet i kombination med den samlade erfarenhet som finns inom stadens nämnder och förvaltningar skall ny struktur för Europaarbetet utformas.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande
Förslag från stadsledningskontoret om justerad inriktning/sammansättning av
Europaforum godkänns.

Stockholm den 31 mars 2005

ANNIKA BILLSTRÖM

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Bakgrund

Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen år 2000 i uppdrag att leda det strategiska samordningsarbetet av EU-frågor i Stockholms stad genom skapandet av Europaforum Stockholm. EU-arbete i staden har bedrivits utifrån modellen att utpekade nämnder och förvaltningar har ansvaret för bevakning och informationshantering inom särskilda sakområden.

Utvecklingen har dock gått i en annan riktning och är inte längre anpassad till denna struktur. Som Europaforum är utformat idag är inte sammansättningen optimal utifrån Eurocities olika arbetsgrupper. I vissa fall saknas tjänstemannaexpertis samtidigt som vissa frågor som ryms inom Europaforum idag inte längre har en uppenbar avsättning inom Eurocities organisation.

Detta har inneburit att avdelningen för protokoll och internationella frågor inom stadsledningskontoret har fått stadsdirektörens uppdrag att återkomma med ett förslag till hur stadens övergripande EU-arbete kan organiseras. Sammansättningen av Europaforum måste ses över i samband med att arbetet koncentreras kring Eurocities.

I projektet *EU i vardagen* prövar stadsledningskontoret stadsövergripande metoder och arbetsverktyg i syfte att göra EU till en vardagsfråga för stadens verksamheter. Stadsledningskontoret räknar med att projektet ska kunna lämna rekommendationer till ett förbättrat arbetssätt för staden vad gäller EU-frågor under hösten 2006 som i sin tur kommer att ligga till grund för ett förslag till hur stadens övergripande EU-arbete kan organiseras. Det justerade arbetssättet för Europaforum kommer då också att utvärderas och prövas.

Ärendets beredning

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige gav kommunstyrelsen år 2000 i uppdrag att leda det strategiska samordningsarbetet av EU-frågor i Stockholms stad genom skapandet av Europaforum Stockholm. Nedan utdrag ur beslutet beskriver Europaforum:

”Den modell för EU-arbete i staden som förslås bygger på att utpekade nämnder och förvaltningar får ansvar för bevakning och informationshantering inom särskilda sakområden. EU-samordnare från dessa utgör tillsammans med den strategiska ledningen i stadsledningskontoret en ”portal” för stadens EU-arbete i arbetsgruppen ***Europaforum Stockholm***. I arbetsgruppen ***Europaforum Stockholm*** sker regelbundet ett utbyte av information. Arbetet rapporteras till kommunstyrelsen. Det är stadsledningskontorets stab för omvärldsbevakning som ansvarar för övergripande strategi för - och samordning av - stadens EU-arbete.

Europaforum Stockholm svarar genom sina representanter för att:

- sprida information om policy- och strategiarbete inom EU
- sprida information om EU-program och finansieringsmöjligheter
- samla upp information från verksamheterna om pågående och planerade EU-initiativ
- samla upp önskemål om särskilda EU-aktiviteter och -bevakning
- representera Stockholms stad i relevanta internationella nätverksorganisationer.
- utveckla stadens kontaktnät inom sina respektive sakområden med andra intressenter i regionen, Sverige och övriga Europa
- ansvara för kontakter och samarbete med Stockholmsregionens Europakommitté och med regionens representationskontor i Bryssel

Förvaltningar med särskilt samordnings- och informationsansvar

EU-samordnare med hemvist i sju av stadens förvaltningar får ett uttalat bevaknings- och informationsansvar inom sina respektive fackområden, och representerar dessutom staden i respektive internationellt nätverk. De sju förvaltningar som skall ta särskilt ansvar för EU-bevakning inom de åtta sakområdena är:

- Näringslivskontoret: bevakar IT-frågor och näringslivsfrågor
- Miljöförvaltningen: bevakar miljöfrågor
- Socialtjänstförvaltningen: bevakar sociala frågor
- Gatu- och fastighetskontoret: bevakar trafik- och transportfrågor
- Stadsbyggnadskontoret: bevakar stadsbyggnads- och planfrågor
- Utbildningsförvaltningen: bevakar utbildningsfrågor
- Kulturförvaltningen: bevakar kulturfrågor

Ansaret för samordningsarbetet i de tvärsektoriella områdena fördelas enligt följande:

- SEU, Stockholmsregionens Europakommitté, bevakar genom en av staden tillhanda hållen resurs i frågor som rör samarbetet kring Östersjön (se vidare avsnitt om Regionalt EU-samarbete nedan).
- Storstadsfrågorna, som genom per definition kan inrymma många olika sakfrågor, bevakas av stadsledningskontorets stab för omvärldsbevakning

Det är representanter från dessa förvaltningar som tillsammans med SLK utgör *Europaforum Stockholm*.”

Ärendet

Europaforum bildades genom ett beslut i Kommunfullmäktige år 2001. Arbetet i gruppen är en av de frågor som belysts i stadens förstudie inför projektet *EU i vardagen*. I analysen framkommer att ett problem med Europaforum är att forumet uppfattas som en specialstruktur vid sidan av den övriga verksamheten och att gruppens sammansättning innebär att stadens alla verksamheter inte täcks in. Det finns också en risk att de förvaltningar och bolag som inte har någon representant i Europaforum därmed inte ägnar sig åt något EU-arbete. Slutsatsen i förstudien är att om Stockholms EU-arbetet ska bli framgångsrikt bör det ske på ett verksamhetsnära sätt.

Inom Europaforum finns en mycket stor samlad kompetens om EU-frågor och redan idag tar diskussionerna i Europaforum ofta sin utgångspunkt i Eurocities arbetet. Att uttalat koncentrera arbetet kring Eurocities skulle innebära en kvalitetsförhöjning för det interna arbetet inom Europaforum, eftersom det skulle finnas en klar målsättning och ett tydligt fokus med arbetet. Medlemskapet i Eurocities är också prioriterat inom stadens europaarbete. Sedan Stockholms Stad i november 2004 blev invald i styrelsen för Eurocities har behovet av ett regelbundet informationsutbyte mellan de tjänstemän som representerar staden i Eurocities’ olika arbetsgrupper och de politiker som är aktiva inom europaarbetet ytterligare aktualiserats.

För att effektivisera stadens Eurocitiesarbete måste de diskussioner som förs i arbetsgrupperna kommuniceras på ett tidigt stadium internt i staden så att arbetsuppgifter som kan uppkomma kan förberedas. Eurocitiesarbete måste vara format på ett sådant sätt att det säkerställer att information som tjänstemännen får del av genom sin representation i Eurocities’ arbetsgrupper kommuniceras till den politiska nivån. Den politiska förankringen inför frågeställningar som tas upp i Eurocities’ arbetsgrupper är också en viktig fråga. Att fokusera arbetet inom Europaforum på Eurocitiesfrågor skulle underlätta ett effektivt kommunikationsflöde. Det skulle också skapa en bra grund för en regelbunden information till Internationella beredningen.

Många av arbetsgrupperna inom Eurocities behandlar ämnen som hör hemma inom flera olika förvaltningar och bolag i stadens organisation. Det innebär att det finns ett behov av samarbete mellan tjänstemän som har insyn i Eurocitiesarbete och som samtidigt besitter expertkun-

skap inom olika fackområden. Europaforum skulle kunna utgöra den grupp där frågor kan diskuteras över organisatoriska gränser.

Som Europaforum är utformat idag är inte sammansättningen optimal utifrån Eurocities' olika arbetsgrupper. I vissa fall saknas tjänstemannaexpertis samtidigt som vissa frågor som rymms inom Europaforum idag inte längre har en uppenbar avsättning inom Eurocities' organisation. Gruppens sammansättning måste därför ses över i samband med att arbetet koncentreras kring Eurocities. Några områden som Europaforum täcker in i sin nuvarande form riskerar att inte rymmas i ett Europaforum som tar sin utgångspunkt i Eurocitiesarbetet. Den frågan kan dock lösas på sikt genom att målet med projektet *EU i vardagen* är att finna arbetsformer som säkerställer att EU-arbetet får en naturlig plats inom samtliga verksamheter i Stockholms Stad.

Utöver Eurocities, skulle Europaforum även inrymma koordination av arbetet i den andra stadsövergripande internationella organisationen för storstäder som staden är med i, Metropolis. I dagsläget är stadens engagemang inom Metropolis inte stort men engagemanget kan växa och berör i huvudsak troligen de tjänstemän som idag är engagerade i Eurocities.

Avdelningen har stadsdirektörens uppdrag att återkomma med ett förslag till hur stadens övergripande EU-arbete kan organiseras. I projektet *"EU i vardagen"* prövar avdelningen stadsövergripande metoder och arbetsverktyg i syfte att göra EU till en vardagsfråga för stadens verksamheter. Avdelningen räknar med att projektet ska kunna lämna rekommendationer till ett förbättrat arbetssätt för staden vad gäller EU-frågor under hösten 2006 som i sin tur kommer att ligga till grund för ett förslag till hur stadens övergripande EU-arbete kan organiseras. Det justerade arbetssättet för Europaforum kommer då också att utvärderas och prövas.